

**Ogólne Warunki Ubezpieczenia
UPRAW ROLNYCH Z DOPŁATĄ DO SKŁADKI Z
BUDŻETU PAŃSTWA**

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2; § 3; § 4; § 6; § 8; § 15-20; § 23-24; § 25-26
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2; § 4; § 5-6; § 8; § 12; § 15-19; § 23-24; § 25; § 27;

SPIS TREŚCI

POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
DEFINICJE	3
PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	5
ZAKRES UBEZPIECZENIA	6
WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	6
SUMA UBEZPIECZENIA	7
UMOWA UBEZPIECZENIA	7
POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI	8
ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA	8
WYPowiedzenie umowy ubezpieczenia	8
PRZENIESIENIE PRAW Z UMOWY UBEZPIECZENIA	8
WYGASNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIA	9
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	9
PRAWA I OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO/UBEZPIECZONEGO	9
POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY	10
OBOWIĄZKI TUZ Ubezpieczenia	11
USTALANIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA	11
WYPŁATA ODSZKODOWANIA	13
DOKUMENTY NIEZBĘDNE DO WYPŁATY ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA	14
ROSZCZENIA REGRESOWE	14
REKLAMACJE I SKARGI	14
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	15
ZĄŁĄCZNIK_1 – KLAUZULE SZCZEGÓLNE DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UPRAW ROLNYCH Z DOPŁATĄ DO SKŁADKI Z BUDŻETU PAŃSTWA	16

POSTANOWIENIA OGÓLNE
§ 1

- Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia upraw rolnych z dopłatą do składki z budżetu państwa, zwane dalej "OWU", stosuje się do umów ubezpieczenia upraw rolnych, objętych dopłatami i zawieranych przez TUZ Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna (dawniej TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych) z siedzibą w Warszawie, ul. Wołoskiej 22A, 02 – 675 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0001190962, zwana dalej „TUZ Ubezpieczenia”, a osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub innymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dnia 7 lipca 2005 r., zwanej dalej „Ustawą”.
- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego), w takim przypadku postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki.
- Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie pod rygorem nieważności.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności przepisy Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

DEFINICJE
§ 2

- Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:
 - akty terroru** - nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd,

- wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 2) **działka ewidencyjna** – ciągły obszar gruntu, położony w granicach jednego obrębu, jednorodny pod względem prawnym, wydzielony z otoczenia za pomocą linii granicznych, oznaczony numerem;
 - 3) **franszyza integralna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo wysokość szkody, poniżej której TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności;
 - 4) **franszyza redukcyjna** – wartość określona procentowo w odniesieniu do sumy ubezpieczenia, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie;
 - 5) **gospodarstwo rolne** – obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, a także obszar takich gruntów, niezależnie od powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych;
 - 6) **karencja** – okres 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, w którym TUZ Ubezpieczenia nie udziela ochrony ubezpieczeniowej i za który nie przysługuje składka ubezpieczeniowa;
 - 7) **Klient** (definicja ma zastosowanie wyłącznie w zakresie składania skarg i reklamacji - § 28 niniejszych OWU):
 - a) osoba prawna,
 - b) jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną,
 - c) osoba fizyczna będąca ubezpieczającym, ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia, spadkobiercą posiadającym interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia;
 - 8) **plon handlowy** – część plonu ogólnego przeznaczona na sprzedaż lub użytek własny z uwzględnieniem klas jakościowych;
 - 9) **plon główny** – oczekiwany przez rolnika lub producenta rolnego, efekt działań uprawowych, za plon główny uznaje się w przypadku:
 - a) buraków cukrowych – korzenie buraka;
 - b) kukurydzy przeznaczonej na paszę – kolby i nadziemne części rośliny;
 - c) zbóż, w tym gryki i kukurydzy przeznaczonej na ziarno oraz rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu i konopi włóknistych – ziarna lub nasiona;
 - d) ziemniaków – bulwy;
 - e) warzyw gruntowych – części warzyw gruntowych przeznaczone do konsumpcji;
 - f) drzew i krzewów owocowych oraz truskawek – owoce lub całe nasadzenia;
 - g) chmielu – szyszki;
 - h) tytoniu – liście;
 - i) bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi oraz bobowatych drobnonasiennych – nasiona;
 - j) roślin zielarskich – części użytkowane gospodarczo.
 - 10) **pole** – zwarty obszar gruntu rolnego, na którym jest prowadzona jedna uprawa rolna, wchodzący w skład gospodarstwa rolnego, oznaczony numerem działki ewidencyjnej lub numerami działek ewidencyjnych;
 - 11) **pozostałość** – plon, który pozostał po wystąpieniu szkody, a możliwy jest jego zbiór, sprzedaż lub dalsze przetworzenie;
 - 12) **producent rolny** – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadząca działalność rolniczą określoną w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.1);
 - 13) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do TUZ Ubezpieczenia przez Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ Ubezpieczenia ;
 - 14) **skarga** – wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień, czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ Ubezpieczenia lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ Ubezpieczenia ;
 - 15) **składka** – kwota należna TUZ Ubezpieczenia za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej w okresie odpowiedzialności, opłacana w części lub w całości;
 - 16) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia za szkody powstałe w okresie odpowiedzialności;
 - 17) **szkoda całkowita** – szkoda polegająca na całkowitej utracie plonu głównego albo przekraczająca procent szkody ustalony dla danej uprawy rolnej na zasadach określonych w § 24 ust. 6 niniejszych OWU, powstała wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową; w przypadku szkód w zakresie ryzyka ujemnych skutków przezimowania za szkodę

całkowitą uważa się również szkodę, gdy suma wyodrębnionych uszkodzonych powierzchni części pola wynosi co najmniej 70% całkowitej powierzchni pola;

- 18) **szkoda częściowa** – szkoda niebędąca szkodą całkowitą; przy czym w przypadku szkód od ryzyka ujemnych skutków przezimowania za szkodę częściową rozumie się szkodę całkowitą na wydzielonej części pola;
- 19) **szkoda wtórna** – szkoda, która powstała po raz kolejny w tej samej uprawie rolnej w czasie jednego okresu wegetacyjnego i tego samego okresu odpowiedzialności;
- 20) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki;
- 21) **Ubezpieczony** – posiadacz upraw rolnych objętych ubezpieczeniem;
- 22) **udział własny** – ustalona procentowo w umowie ubezpieczenia część szkody, o którą pomniejszane jest odszkodowanie;
- 23) **uprawa zastępcza** – uprawa zasiana lub zasadzona w miejscu uprawy rolnej, na której stwierdzono szkodę całkowitą;
- 24) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – uszkodzenie uprawy rolnej na skutek wystąpienia ryzyka objętego ochroną w ramach umowy ubezpieczenia.

2. Szkody spowodowane przez:

- 1) **deszcz nawalny** - oznaczają szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności o wartości co najmniej 4; w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniach deszczu nawalnego;
- 2) **grad** - oznaczają szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu;
- 3) **huragan** - oznaczają szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;
- 4) **eksplozję** - uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiłoby nagłe wyrównanie ciśnień; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 5) **lawinę** – oznaczają szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub podgórskich mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota;
- 6) **obsuniecie się ziemi** – oznaczają szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:
 - a) zapadanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych wolnych przestrzeni w gruncie,
 - b) usuwanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach;
- 7) **piorun** – oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 8) **powódź** – oznaczają szkody powstałe wskutek:
 - a) zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących lub stojących,
 - b) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
 - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich;
- 9) **przymrozki wiosenne** – oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0⁰ C, w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 10) **suszę** – oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb;
- 11) **ujemne skutki przezimowania** – oznaczają szkody spowodowane wymarzeniem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmażeniem lub wysadzeniem roślin, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 kwietnia, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być objęte następujące uprawy rolne znajdujące się w gospodarstwie rolnym będącym w posiadaniu Ubezpieczonego:

- 1) zboża, w tym gryka i kukurydza;
- 2) rzepak;
- 3) rzepik;
- 4) słonecznik;

- 5) facelia;
 - 6) gorczyca;
 - 7) len;
 - 8) konopie włókniste;
 - 9) ziemniaki;
 - 10) buraki cukrowe;
 - 11) chmiel;
 - 12) tytoń;
 - 13) warzywa gruntowe;
 - 14) drzewa i krzewy owocowe;
 - 15) truskawki;
 - 16) bobowate grubonasienne (rośliny strączkowe), w tym soja;
 - 17) bobowate drobnonasienne;
 - 18) rośliny zielarskie.
2. Umowa ubezpieczenia obejmuje plon główny.
 3. Umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie mają niniejsze OWU, obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie szkody zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

ZAKRES UBEZPIECZENIA**§ 4**

1. TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody w uprawach rolnych, określonych w § 3 ust. 1 z tytułu ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez: grad, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, suszę, powódź, deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun.
2. W umowie ubezpieczenia mają zastosowanie następujące franszyzy integralne, franszyzy redukcyjne i udziały własne:
 - a) franszyza integralna w wysokości 10% dla szkód w plonie głównym spowodowanych przez: grad, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, powódź - we wszystkich uprawach określonych w § 3 ust. 1 OWU. Franszyza integralna, może zostać obniżona zgodnie z Klauzulą szczególną nr 1;
 - b) franszyza integralna w wysokości 25% sumy ubezpieczenia dla szkód w plonie głównym oraz franszyza redukcyjna w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia i wynoszącej: 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia dla szkód spowodowanych we wszystkich uprawach określonych w § 3 ust. 1 OWU spowodowanych przez suszę;
 - c) franszyza redukcyjna w wysokości 35% sumy ubezpieczenia dla szkód w drzewach i krzewach owocowych oraz truskawkach spowodowanych przez ryzyka określone w § 4 ust. 1 OWU;
 - d) udział własny w wysokości 10% szkód w plonie głównym dla szkód w uprawach rolnych określonych w § 3 ust. 1 OWU, z wyłączeniem upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, spowodowanych przez: grad, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, powódź w plonie głównym. Udział własny (udział Ubezpieczonego w szkodzie) może zostać zniesiony na wniosek Ubezpieczającego za zapłatą dodatkowej składki.
3. Ubezpieczający, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia od co najmniej jednego z następujących ryzyk: powodzi, suszy, gradu, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych.
4. Zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony na podstawie Klauzul szczególnych nr 1, 2 i 3.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI**§ 5**

TUZ Ubezpieczenia nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
- 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 3) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
- 4) powstałe wskutek: trzęsienia ziemi, erozji gleby, działań wojennych, aktów terroru, zamieszek, rozruchów, strajków, akcji protestacyjnych lub działania energii jądrowej, promieniowania radioaktywnego lub innych skażeń;
- 5) spowodowane powodzią na gruntach położonych pomiędzy zbiornikiem lub ciekim wodnym a wałem ochronnym oraz na terenach zalewowych;
- 6) powstałe w wyniku zalania terenu, które nastąpiło z winy Ubezpieczonego wskutek wadliwego działania lub uszkodzenia urządzeń odwadniających, wodociągowych, zbiorników wodnych lub innych podobnych urządzeń;
- 7) powstałe w wyniku tajenia śniegu na terenach bezodpływowych lub niezmeliorowanych;
- 8) spowodowane przez choroby lub szkodniki lub zwierzęcą dziką lub domową, nawet wtedy gdy szkody z tytułu ryzyk objętych ubezpieczeniem obniżyły odporność roślin na ich działanie;
- 9) powstałe wskutek wadliwie wykonanych zabiegów agrotechnicznych;

- 10) spowodowane błędami lub zaniedbaniami agrotechnicznymi doprowadzającymi do braku wschodów lub braku właściwego rozwoju roślin, prowadzącymi do nieuzyskania odpowiedniego ilościowo lub jakościowo plonu;
- 11) powstałe na skutek naturalnego opadania lub osypywania się owoców drzew i krzewów owocowych;
- 12) spowodowane samoistnym opadaniem plonu głównego wskutek braku zapylenia;
- 13) powstałe w uprawach rolnych zastępczych, o ile nie zostały objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 14) w uprawach rolnych, za które TUZ Ubezpieczenia przyznał odszkodowanie z tytułu powstania szkody całkowitej;
- 15) będące następstwem szkód z lat ubiegłych;
- 16) powstałe poza terytorium RP.

SUMA UBEZPIECZENIA**§ 6**

1. Sumy ubezpieczenia, odrębnie dla każdej uprawy rolnej, ustalane są na podstawie informacji podanych przez Ubezpieczającego, z tym, że nie mogą one przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia dla 1 ha określonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w przepisach wykonawczych wydanych do Ustawy.
2. Dodatkowo przy ustalaniu sumy ubezpieczenia dla owoców, zgodnie z ust. 1 uwzględnia się także udział plonu handlowego w plonie głównym.
3. Sumę ubezpieczenia upraw rolnych:
 - 1) plonujących kilkakrotnie w ciągu roku stanowi wartość plonu całorocznego tych upraw;
 - 2) wysiewanych kilkakrotnie w ciągu roku na to samo miejsce i zbieranych kilka razy w ciągu roku stanowi łączna wartość plonu całorocznego tych upraw.
4. Podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, stanowią:
 - 1) powierzchnia wszystkich pól, na których uprawa rolna została zgłoszona do ubezpieczenia lub liczba roślin na ubezpieczanej powierzchni;
 - 2) plon:
 - a) określony w umowie kontraktacji, w przypadku upraw rolnych będących przedmiotem kontraktacji,
 - b) przeciętny z trzech ostatnich lat – obliczony na podstawie danych gospodarstwa,
 - 3) jednostkowa cena rynkowa plonu, występująca na danym terenie w czasie zawierania umowy ubezpieczenia;
 - 4) cena brutto wynikająca z umowy kontraktacji w przypadku plonu będącego przedmiotem kontraktacji;
 - 5) udokumentowana wartość sadzonek drzew, krzewów owocowych, truskawek lub średnia ich wartość występująca na danym terenie w czasie zawierania umowy ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania - zasada wyczerpania sumy ubezpieczenia.

UMOWA UBEZPIECZENIA**§ 7**

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres wegetacji roślin, nie dłuższy niż 12 miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.
3. Ochroną ubezpieczenia objęte jest co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych Ubezpieczonego, wymienionych w § 3 ust. 1 niniejszych OWU.
4. TUZ Ubezpieczenia może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji podanych we wniosku o ubezpieczenie oraz od dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zapyta Ubezpieczającego.
5. W przypadku nieubezpieczenia wszystkich upraw rolnych danego gatunku na danej działce ewidencyjnej, do dokumentacji ubezpieczeniowej należy dołączyć szkic działki ewidencyjnej z naniesieniem zgłoszonych do ubezpieczenia upraw rolnych.
6. Ubezpieczający jest zobowiązany określić przeważającą klasę gleby działki ewidencyjnej, na której znajduje się zgłoszona do ubezpieczenia uprawa rolna.
7. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczający powinien:
 - 1) na żądanie TUZ Ubezpieczenia, udostępnić dokumentację, na podstawie której Ubezpieczony otrzymał płatności bezpośrednie,
 - 2) umożliwić przedstawicielowi TUZ Ubezpieczenia przeprowadzenie lustracji zgłoszonych do ubezpieczenia upraw rolnych.
8. Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia i przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej za ryzyko ujemnych skutków przezimowania jest spełnienie poniższych kryteriów zagęszczenia uprawy rolnej przed dniem 1 grudnia:
 - 1) dla pszenicy ozimej – min. 240 roślin na 1 m²;
 - 2) dla pszenżyta i żyta ozimego – min. 200 roślin na 1 m²;
 - 3) dla jęczmienia ozimego – min. 200 roślin na 1 m²;
 - 4) dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą tradycyjną – min. 30 roślin na 1 m²;
 - 5) dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą punktową 20 roślin na 1 m².
9. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI**§ 8**

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 5 -6, oraz nie wcześniej jednak niż od dnia:
 - 1) 1 grudnia – w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przezimowania;
 - 2) 21 marca – w przypadku szkód spowodowanych suszą;
 - 3) 1 kwietnia – w przypadku szkód spowodowanych przymrozkami wiosennymi.
2. W umowie ubezpieczenia od ryzyka powodzi, suszy, gradu lub przymrozków wiosennych stosuje się okres karencji.
3. Okres odpowiedzialności za szkody z tytułu wystąpienia poszczególnych ryzyk kończy się:
 - a) z dniem 30 kwietnia – w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przezimowania;
 - b) z dniem 30 czerwca – w przypadku szkód będących następstwem przymrozków wiosennych;
 - c) z dniem 30 września – w przypadku szkód spowodowanych przez suszę;
4. Okres odpowiedzialności za szkody w poszczególnych uprawach rolnych kończy się:
 - a) z dniem 31 sierpnia – dla rzepaku i rzepiku, słonecznika oraz owoców wiśni, czereśni i moreli;
 - b) z dniem 15 września – dla zbóż, w tym gryki, gorczycy, facelii;
 - c) z dniem 30 września – dla chmielu, tytoniu, lnu, konopi włóknistych, roślin zielarskich;
 - d) z dniem 31 października – dla ziemniaków, cebuli, owoców drzew i krzewów owocowych, z wyłączeniem owoców wiśni, czereśni, moreli i jabłoni, truskawek oraz dla bobowatych grubonasiennych (rośliny strączkowe), w tym soi, bobowatych drobnonasiennych;
 - e) z dniem 15 listopada – dla kukurydzy;
 - f) z dniem 30 listopada – dla buraków cukrowych, warzyw gruntowych z wyłączeniem cebuli, owoców jabłoni;nie później jednak niż z chwilą zbioru lub rozwiązania umowy ubezpieczenia.
5. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty przypadający po dniu, w którym rozpoczyna się oznaczony w umowie ubezpieczenia okres ubezpieczenia, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
6. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, TUZ Ubezpieczenia może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
7. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie we wskazanym w dokumencie ubezpieczenia terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia, o ile po upływie terminu TUZ Ubezpieczenia wezwało Ubezpieczającego do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
8. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia kończy się z chwilą wygaśnięcia umowy ubezpieczenia.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA**§ 9**

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUZ Ubezpieczenia udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

WYPOWIEDZENIE UMOWY UBEZPIECZENIA**§ 10**

Ubezpieczający, jak i TUZ Ubezpieczenia może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.

PRZENIESIENIE PRAW Z UMOWY UBEZPIECZENIA**§ 11**

1. Jeżeli po zawarciu przez producenta rolnego umowy ubezpieczenia posiadanie gospodarstwa rolnego przeszło na innego producenta rolnego, prawa i obowiązki producenta wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na tego producenta. Umowa

ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że producent rolnej obejmujący gospodarstwo rolne w posiadanie wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

2. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIA

§ 12

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia;
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia na podstawie § 9 niniejszych OWU;
 - 3) z dniem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na podstawie § 10 niniejszych OWU;
 - 4) z dniem wypowiedzenia przez TUZ Ubezpieczenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadała niezapłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 8 ust. 6 niniejszych OWU;
 - 5) z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłacenia zaległej raty składki, o którym mowa w § 8 ust. 7 niniejszych OWU;
 - 6) w przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na podstawie § 11 ust 1 niniejszych OWU - z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie, zgodnie z § 11 ust. 2 niniejszych OWU;
 - 7) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia.
2. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 13

1. Składkę za ubezpieczenie upraw rolnych oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość i termin zapłaty składki określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Składka nie podlega indeksacji.
4. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
5. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
6. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku TUZ Ubezpieczenia.
7. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wskazanej w umowie ubezpieczenia.
8. Jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody, na Ubezpieczającym nadal ciąży obowiązek zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w umowie ubezpieczenia.
9. W razie ujawnienia okoliczności pociągającej za sobą istotne zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUZ Ubezpieczenia wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.
10. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUZ Ubezpieczenia wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.

§ 14

1. Wysokość składki ustala się w zależności od:
 - 1) sumy ubezpieczenia;
 - 2) przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) zakresu ubezpieczenia;
 - 4) określonych w taryfie składek stref ryzyka, uzależnionych od miejsca położenia uprawy rolnej zgłoszonej do ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający opłaca składkę ubezpieczeniową pomniejszoną o dopłatę z budżetu państwa.
3. Wysokość dopłat do składek ubezpieczeniowych jest określana corocznie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
4. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki ubezpieczeniowej, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.

Wypadek ubezpieczeniowy to zdarzenie, którego skutkiem jest szkoda, której powstanie lub powstanie szkody ubezpieczający zobowiązuje się do pokrycia. Wypadek ubezpieczeniowy to zdarzenie, którego skutkiem jest szkoda, której powstanie lub powstanie szkody ubezpieczający zobowiązuje się do pokrycia.

§ 16

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości TUZ Ubezpieczenia wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUZ Ubezpieczenia zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. Ubezpieczający w czasie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać TUZ Ubezpieczenia wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa szkody, o które TUZ Ubezpieczenia zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-3 niniejszego paragrafu nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1, 2 lub 3 niniejszego paragrafu doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 17

1. Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić TUZ Ubezpieczenia sprawdzenie w każdym czasie ilościowego i jakościowego stanu oraz wartości ubezpieczonych upraw rolnych, a po powstaniu szkody podać do wiadomości TUZ Ubezpieczenia wszystkie znane okoliczności pozwalające ustalić rozmiar szkody.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ Ubezpieczenia ustalenie okoliczności i skutków szkody.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU SZKODY**§ 18**

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w tym niezwłocznego powiadomienia odpowiednich służb, jeżeli okoliczności, w jakich doszło do powstania wypadku lub jego rodzaj wymagają obecności lub interwencji tych służb.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu, TUZ Ubezpieczenia jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-2 niniejszego paragrafu stosuje się również do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 19

1. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia TUZ Ubezpieczenia o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 3 dni roboczych od dnia powstania szkody lub uzyskania informacji o jego zajściu, a w przypadku zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego w zakresie ryzyka ujemnych skutków przezimowania dopiero w momencie rozpoczęcia wiosennej wegetacji.
2. Zawiadomienie o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym powinno zawierać:
 - 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego oraz dane kontaktowe;
 - 2) datę, przyczynę i miejsce zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
 - 3) wykaz zawierający nazwę uszkodzonej rośliny, powierzchnię uprawy rolnej, nazwę lub numer działki ewidencyjnej, numer lub nazwę pola, nazwę miejscowości, w której położona jest zniszczona uprawa rolna;
 - 4) informację o zamiarze przystąpienia do zbioru plonu lub wykonania zabiegów agrotechnicznych związanych z zastosowaniem uprawy rolnej zamiennej lub dokonania innych zabiegów agrotechnicznych zabezpieczających przed powiększeniem szkody;
 - 5) szacunkową wartość powstałej szkody.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ Ubezpieczenia ustalenie okoliczności i skutków szkody.
4. Skutki braku powiadomienia TUZ Ubezpieczenia o szkodzie nie następują, jeżeli TUZ Ubezpieczenia w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
5. W razie powstania szkody Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-5 niniejszego paragrafu stosuje się również do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 20

1. TUZ Ubezpieczenia zobowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w § 18 ust. 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Zwrot nie dotyczy środków użytych do przeprowadzenia zabiegów agrotechnicznych.
2. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1 stosuje się również do Ubezpieczonego.

§ 21

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie mogą dokonywać zmian w miejscu szkody do czasu dokonania oględzin przez przedstawiciela TUZ Ubezpieczenia, chyba że zmiana była niezbędna ze względów gospodarczych lub zabezpieczała szkodę przed jej powiększeniem. Powyższy zakaz nie obowiązuje, jeżeli TUZ Ubezpieczenia nie dokonał oględzin szkody w ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym.
2. Postanowienia ust. 1 nie stosuje się do szkód spowodowanych przez powódź, jeżeli ustalenie wysokości szkody w terminie określonym w ust. 1 jest niemożliwe z uwagi na zalanie terenu.
3. Jeżeli Ubezpieczony zamierza dokonać zbioru ubezpieczonej, dotkniętej szkodą uprawy rolnej lub wykonać zabiegi agrotechniczne związane z zastosowaniem uprawy rolnej zastępczej, przed upływem określonego w ust. 1, 14-dniowego okresu, to za zgodą TUZ Ubezpieczenia może wykonać te zabiegi lub dokonać zbioru. Zobowiązany jest jednak pozostawić poletko kontrolne, tj. pas niezebranych plonów w środkowej części pola o szerokości nie mniejszej niż 4 m dla rzepaku i zbóż oraz 2 m dla pozostałych upraw rolnych, przebiegający przez całą długość pola. W ubezpieczeniu drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych należy w środkowej części plantacji pozostawić minimum jeden rząd drzew (krzewów).
4. Poletko kontrolne Ubezpieczony powinien pozostawić w stanie niezmienionym do czasu ustalenia przez TUZ Ubezpieczenia wysokości szkody, ale nie dłużej niż przez 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania zgody, o której mowa w ust. 3.

OBOWIĄZKI TUZ Ubezpieczenia

§ 22

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego/wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ Ubezpieczenia informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego szkody, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. TUZ Ubezpieczenia udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ Ubezpieczenia udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ Ubezpieczenia.
3. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, TUZ Ubezpieczenia udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
4. Sposób:
 - a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu,
 - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z ust. 2 niniejszego paragrafu informacji,
 - c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z ust. 2 niniejszego paragrafu- nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu.
5. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
6. TUZ Ubezpieczenia przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

USTALANIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 23

1. Ubezpieczenie od szkód wyrządzonych przez:
 - 1) gradobicie i powódź obejmuje:
 - a) ilościowe ubytki plonów w ubezpieczonych uprawach rolnych,
 - b) straty jakościowe w owocach roślin sadowniczych, truskawkach, chmielu, tytoniu oraz w jadalnych częściach warzyw,
 - c) zniszczenie lub zmniejszenie wartości drzew i krzewów owocowych;
 - 2) przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania oraz suszę obejmuje ilościowe ubytki plonów;
 - 3) deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, obejmuje ilościowe ubytki plonów, a w odniesieniu do upraw chmielu, tytoniu, owoców i przeznaczonych na spożycie nadziemnych części warzyw gruntowych - także straty jakościowe.

2. Szkodę powstałą wskutek ryzyk określonych w ust. 1 stanowią:

- 1) dla przymrozków wiosennych - uszkodzenie całych roślin lub ich części polegające na uszkodzeniu błon komórkowych wskutek zamarzania i rozmarzania soku komórkowego w tkankach roślin;
- 2) dla gradu - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na: całkowitym zniszczeniu całych roślin lub częściowym ścięciu i złamaniu łodyg, zniszczeniu liści, uszkodzeniu organów generatywnych, ocętkowaniu;
- 3) dla ujemnych skutków przezimowania - zniszczenie roślin polegające na ich: brunatnieniu, gniciu, zerwaniu części nadziemnej od korzenia, ubytku blaszki liściowej i masy korzenia, rozsądzenia tkanek rośliny wskutek zmian turgoru, wysychaniu na skutek mroźnych wiatrów;
- 4) dla suszy - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na nieodwracalnej utracie turgoru w komórkach roślin (wiednięciu), wysychaniu i obumieraniu całych roślin lub ich części, przyspieszonym dojrzewaniu;
- 5) dla powodzi - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na: wygniciu, żółknięciu, zamuleniu, wyptukaniu z podłoża lub wyrwaniu;
- 6) dla deszczu nawalnego - wyrwanie roślin lub nasion z naturalnego podłoża lub ich wyptukanie wraz z wierzchnią warstwą gleby oraz zamulenie roślin lub zaskorupienie uniemożliwiające wschody, złamania, trwałe zgięcia lub pęknięcia roślin lub wybicia ziarna;
- 7) dla huraganu - wyrwanie roślin z naturalnego podłoża, złamanie, naderwanie, oderwanie, pęknięcie lub trwałe zgięcie, wyrwanie, wybicia ziarna;
- 8) dla obsunięcia się ziemi, lawiny, pioruna - zniszczenie roślin.

§ 24

1. Ustalenia wysokości szkody w ubezpieczonych uprawach rolnych dokonuje przedstawiciel TUZ Ubezpieczenia w obecności Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej. Nieobecność Ubezpieczonego zawiadomionego o terminie oględzin nie wstrzymuje ustalenia wysokości szkody.
2. TUZ Ubezpieczenia podejmuje czynności mające na celu ustalenie wysokości szkody w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, a w przypadku ryzyka ujemnych skutków przezimowania - dopiero po rozpoczęciu wiosennej wegetacji.
3. Przy szkodach powstałych we wczesnym okresie rozwoju roślin oraz w przypadku szkód powstałych w wyniku suszy, TUZ Ubezpieczenia może w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie dokonać wstępnego ustalenia wysokości szkody. Ostatecznego ustalenia wysokości szkody TUZ Ubezpieczenia dokonuje bezpośrednio przed zbiorem plonów.
4. Wysokość szkody ustala się oddzielnie na każdym polu lub jego części. W przypadku nieubezpieczenia wszystkich upraw rolnych danego gatunku na danej działce ewidencyjnej i niedołączenia do dokumentacji ubezpieczeniowej szkicu, o którym mowa w § 7 ust. 5, należne odszkodowanie pomniejsza się o procent, w jakim pozostaje nieubezpieczony areał danego gatunku roślin uprawnych do areału faktycznie uprawianego przez Ubezpieczonego na danej działce ewidencyjnej.
5. Za podstawę do obliczenia wysokości szkody w szkodach częściowych w uprawach rolnych przyjmuje się:
 - 1) z zastrzeżeniem pkt 2, rzeczywistą powierzchnię pola lub jego części, na której uprawa rolna została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku bezpośredniego pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa), nie większą jednak od powierzchni określonej w umowie ubezpieczenia;
 - 2) dla ryzyka suszy, rzeczywistą powierzchnię pola, na którym uprawa rolna została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku bezpośredniego pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa), nie większą jednak od powierzchni określonej w umowie ubezpieczenia;
 - 3) określony procentowo stopień zmniejszenia plonu głównego, ustalony na gruncie w oparciu o wykonaną analizę uszkodzeń roślin, w sposób biorący pod uwagę okres powstania szkody, fazę rozwoju rośliny w chwili powstania szkody oraz rodzaj uprawy, na podstawie norm do szacowania wysokości szkód w uprawach rolnych, które Ubezpieczający otrzymał wraz z ofertą ubezpieczenia;
 - 4) sumę ubezpieczenia na 1 ha określoną w umowie ubezpieczenia, nie wyższą jednak niż wartość uprawy rolnej ustalonej na podstawie:
 - a) wydajności plonu z 1 ha określonej w umowie ubezpieczenia lub rzeczywistej określonej przez przedstawiciela TUZ Ubezpieczenia w obecności Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej – nie wyższej jednak niż ustalonej w umowie ubezpieczenia;
jeżeli przedstawiciel TUZ Ubezpieczenia ustalający rozmiar szkody stwierdzi na gruncie, że wydajność tej uprawy rolnej jest niższa co najmniej o 20% od wartości określonej w umowie ubezpieczenia, ma obowiązek ustalić na gruncie rzeczywistą wydajność i udokumentować tę zmianę w dokumentacji z oględzin,
 - b) ceny jednostkowej plonu ustalonej w umowie ubezpieczenia,
 - 5) liczbę zniszczonych drzew lub krzewów oraz wartość jednostkową sadzonek przyjętą do ubezpieczenia.
6. Jeżeli dojdzie do powstania szkody całkowitej zastosowanie mają ustalenia określone w ust. 5 pkt 1, 2 i 4, a wysokość szkody wynosi:
 - 1) dla roślin uprawnych (z wyjątkiem tytoniu, warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych), gdy szkoda całkowita powstała:
 - a) przed dniem 30 kwietnia – od 17% do 25% wartości plonu głównego, w zależności od ustaleń stron,
 - b) od dnia 1 maja do dnia 15 maja – 40% wartości plonu głównego,
 - c) od dnia 16 maja do dnia 31 maja – 60% wartości plonu głównego,

- d) po dniu 31 maja – 90% wartości plonu głównego;
 - 2) dla warzyw gruntowych:
 - a) gdy szkoda całkowita powstała do dnia 31 maja, jak również po tym terminie, gdy szkoda całkowita powstanie w czasie 30 dni od wysadzenia roślin lub wysiewu nasion – 25% wartości plonu głównego,
 - b) po tym okresie – 90% wartości plonu głównego;
 - 3) dla tytoniu:
 - a) gdy rośliny zostały zniszczone całkowicie przed terminem obowiązkowego zniszczenia rozsady – 90% wartości rozsady,
 - b) przy całkowitej utracie plonu – 75% wartości plonu głównego;
 - 4) dla drzew i krzewów owocowych oraz nasadzeń truskawek – 90% wartości sadzonek drzew, krzewów owocowych oraz truskawek;
 - 5) dla owoców drzew i krzewów owocowych, w tym truskawek – 75% wartości plonu głównego.
7. Za część pola, która stanowi podstawę do obliczenia wysokości szkody, wskazaną w § 24 ust. 5 pkt 1, uznaje się obszar pola, na którym dokonywana analiza uszkodzeń ubezpieczonych upraw rolnych wskazuje, że stopień uszkodzeń upraw różni się w sposób znaczący w stosunku do pozostałej części pola i możliwe jest w toku normalnych czynności związanych z ustalaniem wysokości szkody wyodrębnienie jednolitego obszaru, na którym występują tożsame lub bardzo zbliżone wartości wysokości szkody, o powierzchni nie mniejszej niż: 0,1 ha – na polu o powierzchni do 10 ha; 0,5 ha – na polu o powierzchni od 10 ha do 20 ha; 1 ha – na polu o powierzchni 20 ha i więcej.
8. W przypadku powstania szkody częściowej, wyliczone odszkodowanie pomniejsza się o zaoszczędzone, nieponiesione koszty oraz straty plonu wynikające z opóźnień zbioru, niezgodnego z terminem agrotechnicznym.
9. W razie wystąpienia szkód wtórnych, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód.
10. W ubezpieczeniu upraw rolnych wysiewanych, wysadzanych lub plonujących kilkakrotnie w ciągu roku do wyliczenia odszkodowania przyjmuje się plon upraw rolnych, który uległ szkodzie w jednym cyklu; w przypadku roślin, których plony zbierane są sukcesywnie w miarę dojrzewania – do wyliczenia odszkodowania przyjmuje się wartość plonu zmniejszoną o ilość (wartość) plonu zebranego przed szkodą.
11. W uprawach roślin ozimych uszkodzonych przez skutki złego przezimowania zakwalifikowanie szkody jako szkoda całkowita uzależnione jest od stwierdzenia na gruncie mniejszego od niżej określonego, minimalnego zagęszczenia roślin żywych na działce rolnej (polu) lub jej części: dla pszenicy ozimej - 120 roślin na 1m²; dla pszenżyta i żyta ozimego - 100 roślin na 1 m²; dla jęczmienia ozimego - 90 roślin na 1m²; dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą tradycyjną – min. 18 roślin na 1 m²; dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą punktową - 14 roślin na 1 m².
12. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, ale nie wyższej niż suma ubezpieczenia, z uwzględnieniem postanowień § 24 ust. 5 - 8.
13. Przy ustaleniu wysokości odszkodowania i odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia za szkodę bierze się pod uwagę franszyzę integralną, franszyzę redukcyjną i udział własny, o których mowa w § 4 ust. 2 OWU.
14. Wysokość odszkodowania pomniejsza się o wartość pozostałości.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 25

1. TUZ Ubezpieczenia wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym określenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania, zawartej z uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Suma pieniężna wypłacona z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.
3. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, każdy z ubezpieczycieli odpowiada do wysokości szkody w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
4. Odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
5. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności potrzebnych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania w terminie określonym w ust. 4 niniejszego paragrafu okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania TUZ Ubezpieczenia wypłaca w terminie określonym w ust. 4 niniejszego paragrafu.
6. Jeżeli w terminach określonych w ust. 4-5 niniejszego paragrafu, TUZ Ubezpieczenia nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
 - 1) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
 - 2) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłata bezsporną część świadczenia.
7. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ Ubezpieczenia informuje o tym na piśmie:
 - 1) osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek,

- 2) w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
8. Jeżeli Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się z odmową zaspokojenia roszczeń lub ustaloną wysokością odszkodowania, może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez TUZ Ubezpieczenia z siedzibą w Warszawie.
9. Odzyskanie utraconych przedmiotów po wypłacie odszkodowania zobowiązuje Ubezpiezonego do zwrotu odszkodowania wypłaconego za te przedmioty albo zrzeczenia się praw do nich na rzecz TUZ Ubezpieczenia.

DOKUMENTY NIEZBĘDNE DO WYPŁATY ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA**§ 26**

1. Ubezpieczający ma obowiązek udostępnić dokumenty, które TUZ Ubezpieczenia uzna za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
2. TUZ Ubezpieczenia zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody oraz zasięgnięcia opinii specjalistów. Ponadto TUZ Ubezpieczenia ma prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpiezonego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie TUZ Ubezpieczenia zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskało od Ubezpieczającego.
3. TUZ Ubezpieczenia ma prawo wyznaczenia niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, wartości szkody i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia Ubezpieczonemu instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania wartości szkody.
4. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć TUZ Ubezpieczenia lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które TUZ Ubezpieczenia lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
5. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-4 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do Ubezpiezonego.

ROSZCZENIA REGRESOWE**§ 27**

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUZ Ubezpieczenia do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUZ Ubezpieczenia roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli postępowanie przeciwko Ubezpieczającemu zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu stwierdzającym jego winę umyślną za powstanie szkody, TUZ Ubezpieczenia przysługuje roszczenie do Ubezpieczającego o zwrot uprzednio wypłaconego odszkodowania.
4. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-3 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do Ubezpiezonego.

REKLAMACJE I SKARGI**§ 28**

1. Reklamacja albo Skarga może być złożona w każdej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta.
2. Reklamacja albo Skarga może być złożona:
 - 1) na piśmie:
 - a) w postaci papierowej:
 - i. osobiście w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta,
 - ii. przesyłką pocztową wysłaną na adres siedziby TUZ Ubezpieczenia lub innej jednostki TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta,
 - b) w postaci elektronicznej:
 - i. z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, w szczególności wysłana na adres: reklamacje@tuz.pl lub wysłana poprzez formularz umieszczony na stronie internetowej www.tuz.pl;
 - ii. albo wysłana na adres TUZ Ubezpieczenia do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy,
 - 2) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer: (+48) 22 327 60 60,
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta;

3. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania Reklamacji albo Skargi, Reklamacja albo Skarga powinna zawierać w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,
 - 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
 - 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.
4. Na żądanie Klienta TUZ Ubezpieczenia potwierdza fakt otrzymania Reklamacji albo Skargi w sposób uzgodniony z Klientem.
5. Odpowiedź na Reklamację albo Skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie Reklamacji albo Skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, TUZ Ubezpieczenia powinno przekazać Klientowi, który wystąpił z Reklamacją albo Skargą, informację w której:
 - a) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
 - b) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - c) określi przewidywany termin rozpatrzenia Reklamacji albo Skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi.
7. TUZ Ubezpieczenia rozpatruje Reklamację albo Skargę i udziela Klientowi odpowiedzi na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem Klienta – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta ustnie.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, odpowiedź jest udzielana:
 - 1) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego Klient złożył Reklamację albo Skargę, albo innego wskazanego przez Klienta środka komunikacji elektronicznej – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej;
 - 2) na adres Klienta do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została wysłana przez Klienta na adres do doręczeń elektronicznych.
9. TUZ Ubezpieczenia podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

§29

1. Administratorem danych osobowych zgodnie z art. 4 pkt. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej: RODO, w związku zawarciem i wykonaniem umowy ubezpieczenia jest TUZ Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna (dawniej: TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych) z siedzibą w Warszawie, ul. Wołoska 22A, 02-675 Warszawa.
2. Osoba, której dane dotyczą, może skontaktować się z Administratorem pisemnie – pocztą tradycyjną na adres siedziby lub pocztą elektroniczną na adres: centrala@tuz.pl.
3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można skontaktować się pisemnie – pocztą tradycyjną na adres siedziby lub pocztą elektroniczną na adres: iod@tuz.pl.
4. Dane osobowe są przetwarzane w następujących celach:
 - 1) Oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenia składki, zawarcie i wykonanie umowy ubezpieczenia – na podstawie:
 - a) art. 6 ust. 1 lit. b RODO – przetwarzanie jest niezbędne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia;
 - b) art. 6 ust. 1 lit. c RODO – w zakresie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W powyższych celach, w tym w celu ustalenia wysokości składki, stosowane jest profilowanie. Decyzje podejmowane są na podstawie danych zebranych w procesie zawierania umowy ubezpieczenia lub objęcia ochroną ubezpieczeniową. W przypadku zawarcia umowy na odległość decyzje te mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany (bez udziału człowieka). Decyzje mogą opierać się na automatycznej ocenie ryzyka ubezpieczeniowego. W przypadku przedłużenia umowy na kolejny okres decyzje będą podejmowane automatycznie (bez udziału człowieka), na podstawie danych zgromadzonych podczas zawarcia i wykonywania pierwotnej umowy.

 - 2) Zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie:
 - a) art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków prawnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
 - b) art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na przeciwdziałaniu nadużyciom i ochronie

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
UPRAW ROLNYCH Z DOPLATĄ DO SKŁADKI Z BUDŻETU
PAŃSTWA**

przed wyłudzeniami.

- 3) Reasekuracji ryzyka – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadnionego interesu Administratora polegający na ograniczeniu ryzyka ubezpieczeniowego poprzez przekazanie części ryzyka reasekuratorom.
- 4) Windykacji, dochodzenia roszczeń oraz obrony praw TUZ Ubezpieczenia w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na ustaleniu, dochodzeniu lub obronie roszczeń oraz art. 9 ust. 2 lit. f RODO – w przypadku przetwarzania szczególnych kategorii danych, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
- 5) Marketingu własnych produktów i usług, w tym profilowanie w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych oraz przedstawienia odpowiedniej oferty – na podstawie:
 - a) art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na promocji własnych produktów i usług (marketing bezpośredni);
 - b) art. 6 ust. 1 lit. a RODO – zgoda osoby, której dane dotyczą, w zakresie, w jakim jest ona wymagana przepisami prawa (np. w przypadku marketingu realizowanego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub urządzeń telekomunikacyjnych).
- 6) Dochodzenie roszczeń regresowych (w przypadku wypłaty odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego.
- 7) Likwidacji szkody (jeżeli zostanie zgłoszona), w tym obsługa zgłoszenia, wydanie decyzji oraz wypłata odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie:
 - a) art. 6 ust. 1 lit. b RODO – wykonanie umowy ubezpieczenia;
 - b) art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków wynikających z przepisów prawa (w szczególności ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej);
 - c) art. 9 ust. 2 lit. f RODO – w przypadku przetwarzania danych szczególnych kategorii, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
- 8) Ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, celów rachunkowych i sprawozdawczych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków prawnych wynikających w szczególności z przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów o rachunkowości.
- 9) Archiwizacji oraz wewnętrznych celów administracyjnych i kontrolnych na podstawie: art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na zapewnieniu rozliczalności, kontroli prawidłowości prowadzonych postępowań oraz zabezpieczeniu dowodów na potrzeby ewentualnych postępowań.
5. Dane osobowe zostały pozyskane:
 - a) w przypadku Ubezpieczającego – bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą,
 - b) w przypadku Ubezpieczonego – od Ubezpieczającego, w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
6. Dane osobowe mogą być przekazywane:
 - 1) podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom nadzoru i kontroli;
 - 2) innym zakładom ubezpieczeń, reasekuratorom lub Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu – w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków ustawowych lub rozpatrzenia reklamacji;
 - 3) podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie TUZ Ubezpieczenia, w szczególności dostawcom usług IT, podmiotom zajmującym się likwidacją szkód, windykacją należności, kancelariom prawnym, rzeczoznawcom majątkowym, podmiotom wykonującym usługi naprawcze oraz agentom ubezpieczeniowym. Podmioty te przetwarzają dane na podstawie umów zawartych z TUZ Ubezpieczenia i wyłącznie zgodnie z poleceniami Administratora.
7. TUZ Ubezpieczenia może przekazać dane osobowe do odbiorców znajdujących się poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, jeżeli będzie to niezbędne do wykonania umowy ubezpieczenia, ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub realizacji zleconych usług IT. Administrator zapewni odpowiednie zabezpieczenia tych danych. Informacje o sposobach uzyskania kopii zabezpieczeń lub miejscu ich udostępnienia można uzyskać, kontaktując się z Administratorem lub Inspektorem Ochrony Danych.
8. Osobom, których dane są przetwarzane, przysługują następujące prawa:
 - 1) prawo dostępu do danych;
 - 2) prawo do sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych;
 - 3) prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych;
 - 4) prawo do przenoszenia danych;
 - 5) prawo do wycofania zgody (bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania przed jej wycofaniem);
 - 6) w przypadku decyzji podejmowanych w sposób zautomatyzowany – prawo do uzyskania wyjaśnień, zakwestionowania decyzji oraz żądania interwencji człowieka i ponownej analizy danych.W celu realizacji powyższych praw należy skontaktować się z Administratorem lub Inspektorem Ochrony Danych.
9. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
10. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu tej umowy lub do wygaśnięcia obowiązku ich przechowywania wynikającego z przepisów prawa. W przypadku wyrażenia zgody (np. na cele marketingowe) dane będą przetwarzane do momentu jej wycofania. Dane przetwarzane w celach analitycznych i statystycznych będą przechowywane przez okres 12 lat od dnia rozwiązania umowy ubezpieczenia.
11. Podanie danych osobowych jest niezbędne do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia. Niepodanie danych uniemożliwi zawarcie umowy lub objęcie ochroną ubezpieczeniową. Podanie danych w innych celach (np. marketingowych) jest dobrowolne.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 30

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
5. Spór między klientem a TUZ Ubezpieczenia może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a TUZ Ubezpieczenia, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
6. Przez klienta, o którym mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu rozumie się osobę fizyczną będącą Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia, spadkobiercą posiadającym interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować TUZ Ubezpieczenia o zmianie adresu bądź siedziby w jednej z form wskazanych w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 31

OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółki Akcyjnej nr U/121/2026 z dnia 22 lipca 2026 r. mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 22 lipca 2026 r.

ZAŁĄCZNIK_1 – KLAUZULE SZCZEGÓLNE DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UPRAW ROLNYCH Z DOPLATĄ DO SKŁADKI Z BUDŻETU PAŃSTWA:

Klauzula szczególna nr 1 - obniżenie franszyzy integralnej, rozszerzenie o ryzyko ognia.

§ 1

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień OWU, TUZ Ubezpieczenia rozszerza swoją odpowiedzialność poprzez wprowadzenie następującego postanowienia szczególnego:
Odmienne niż stanowi § 4 ust. 2 lit. a OWU, w umowie ubezpieczenia zastosowanie ma franszyza integralna w wysokości 8% szkód w plonie głównym spowodowanych przez: deszcz nawalny, grad, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, powódź lub przymrozki wiosenne w plonie głównym następujących upraw: zboża, w tym gryka i kukurydza, rzepak, rzepik, słonecznik, facelia, gorczyca, ziemniaki, buraki cukrowe, bobowate grubonasienne (rośliny strączkowe), w tym soja, bobowate drobnonasienne, wskazanych na polisie.
2. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia zostaje również rozszerzona poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka ognia zgodnie z postanowieniami Klauzuli szczególnej nr 2.

§ 2

Składka należna od Ubezpieczającego z tytułu włączenia niniejszej klauzuli do umowy ubezpieczenia nie jest objęta dopłatą, o której mowa w § 14 ust. 2 niniejszych OWU.

Klauzula szczególna nr 2 – rozszerzenie o ryzyko ognia

§ 1

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą, zwaną dalej „Klauzulą”, postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o ryzyko ognia.
2. Przez ryzyko ognia rozumie się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile lub w wyniku działalności człowieka.
3. Przedmiotem ubezpieczenia mogą zostać objęte uprawy:
 - 1) zbóż, w tym gryki i kukurydzy,
 - 2) rzepaku,
 - 3) tytoniu,
 - 4) chmielu,
 - 5) słonecznika,wskazane w umowie ubezpieczenia.
4. TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w uprawach rolnych będące następstwem działania ognia, w miejscu (na polu) wskazanym w umowie ubezpieczenia.
5. Podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia za ryzyko ognia stanowią:
 - 1) powierzchnia wszystkich pól, na których uprawa rolna została zgłoszona do ubezpieczenia;
 - 2) plon obliczony na podstawie danych gospodarstwa lub ustalony na podstawie średniej dla miejscowości, gminy lub województwa albo określony w umowie kontraktacji,
 - 3) jednostkowa cena rynkowa plonu albo cena brutto wynikająca z umowy kontraktacji.
6. Okres odpowiedzialności z tytułu ryzyka ognia rozpoczyna się:
 - 1) w plonach tytoniu i chmielu – od chwili rozpoczęcia technologicznego procesu suszenia tych plonów,
 - 2) w plonach zbóż i roślin oleistych – od okresu dojrzałości.
7. Okres odpowiedzialności za szkody z tytułu ryzyka ognia kończy się z chwilą zbioru, a w plonach tytoniu i chmielu – z chwilą zakończenia technologicznego procesu suszenia plonów albo rozwiązania umowy ubezpieczenia.
8. Wysokość składki ubezpieczeniowej z tytułu udzielonej przez TUZ Ubezpieczenia ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ryzyka ognia obliczana jest w oparciu o postanowienia § 13 oraz § 14 ust. 1 OWU.
9. Szkodę powstałą w następstwie ryzyka ognia stanowi zniszczenie roślin.
10. Ubezpieczenie od szkód wyrządzonych przez ryzyko ognia obejmuje ilościowe ubytki plonów.
11. W umowie ubezpieczenia od ryzyka ognia ma zastosowanie franszyza integralna w wysokości 10% sumy ubezpieczenia, o której mowa w § 4 ust. 2 lit. a OWU oraz udział własny w szkodzie w wysokości 10% sumy ubezpieczenia wskazany w § 4 ust. 2 lit. d OWU.
12. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli zastosowanie mają odpowiednie postanowienia OWU.

Klauzula szczególna nr 3 – rozszerzenie ochrony o zastoiska wodne

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą, zwaną dalej „Klauzulą”, postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o ryzyko wystąpienia zastoisk wodnych.
2. Zastoisko wodne oznacza nagromadzenie się wody na powierzchni pola powstałe w wyniku deszczu nawalnego, które prowadzi do gnicia nasion, bulw, korzeni oraz innych części roślin, a także do zahamowania ich wzrostu i prawidłowego

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
UPRAW ROLNYCH Z DOPLATĄ DO SKŁADKI Z BUDŻETU
PAŃSTWA

rozwoju.

3. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w tym niezwłocznego powiadomienia odpowiednich służb, jeżeli okoliczności, w jakich doszło do powstania wypadku lub jego rodzaj wymagają obecności lub interwencji tych służb.
4. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 3, TUZ Ubezpieczenia jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
5. Odszkodowanie przysługuje pod warunkiem, że w ramach pakietu ubezpieczenia została wcześniej wykupiona ochrona obejmująca ryzyko główne, tj. deszcz nawalny.
6. W przypadku stwierdzenia zastoisk wodnych wypłacane jest odszkodowanie w formie ryczałtu, w wysokości 17 % sumy ubezpieczenia przypadającej na powierzchnię, na której wystąpiło zastoisko wodne. TUZ Ubezpieczenia nie odpowiada za zmniejszenie wielkości plonu wyrażone w ujęciu ilościowym.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli zastosowanie mają odpowiednie postanowienia OWU.